

Damstraat 25

Axel (Zeeland). Palm zelf behoorde tot een deftig Haarlems geslacht. De vader van François was bijvoorbeeld leenman van Kennemerland en regent van het Aalmoezeniers Arm- en Werkhuis.

Palm en Lammens

Op deze plek in de Damstraat tref je een rij rijk geornamenteerde gevels aan. Heel bijzonder om te zien, van De Waag bij het Spaarne tot aan het Fundatiehuis van Teylers. De gevelbekroning van het huis *Palm en Lammens* springt daaruit naar voren. Jarenlang was het jammer dat je om het goed kunnen zien eigenlijk een verrekijker nodig had. Daar is in 2021 wat aan gedaan. Toen de gevel voor onderhoud in de steigers stond heeft de Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem (SGVH) zich sterk ingezet om de kroonlijst met de familiewapens op te knappen en vooral te polychromeren (in kleur beschilderen). Niet alleen om de steen te beschermen, maar vooral ook om deze er zo goed uit te laten komen dat de afbeeldingen vanaf de straat goed zichtbaar zijn. Daarover straks, nu eerst wat bijzonderheden over de historie van het pand.

Het huis staat in oude brieven vermeld als *Het huis van ouds genaamd Emaus*, naar Pieter Gijsbertsz Emaus, de eigenaar van 1628 tot 1652. Later liet een nieuwe eigenaar, François Palm, het huis verbouwen. François was in 1704 getrouwd met Jacoba Lammens, de dochter van de burgemeester van

Bvenaan de gevel, boven de hoogste ramen, zie je een grote kroonlijst met een zware natuurstenen attiek (mooi woord voor borstwering). De kroonlijst wordt gedragen door een viertal consoles en is geflankeerd door vazen. De attiek is de letterlijke bekroning van het huis, verbouwd rond 1720 met de wapens van het echtpaar Palm – Lammens.

Voor de heer Palm is op een wapenschild een groene (palm)-boom op een zilveren veld afgebeeld met drie zwarte vogels. Voor zijn vrouw eveneens een wapenschild, maar dan met drie lammeren op een veld van goud, het schild doorsneden met een balk met daarin drie rode rozen. Daarboven zie je de helm van een harnas en daar weer boven een schape dat naar links kijkt. Het geheel is omsloten met allerlei lofwerk van krullen.

Het is heel fijn dat de familiewapens door hun kleuren nu zo goed vanaf de begane grond zijn te onderscheiden en daarmee de aandacht trekken die ze verdienen. Dit is te danken aan de eerdere genoemde restauratie in 2021. De SGVH heeft voor de kleuren historisch onderzoek laten doen en de restaurator Myrthe Smith heeft dit op de stenen tot uitdrukking laten komen. De entree tot het oude Haarlemse stadshart heeft er zo een belangrijke meerwaarde door gekregen. Iets waar de SGVH en vele Haarlemmers trots op kunnen zijn. Om het verschil van voor en na de restauratie duidelijk te maken, geven de twee foto's rechts een overduidelijk beeld.

*Meer bijzonderheden zijn te vinden in het boek *Gevelstenen van Haarlem* geschreven door Peter van Graafeiland en Theo Bottelier. Peter van Graafeiland is bezig een vernieuwde versie voor te bereiden.*

Bron: Oude gebouwen in Haarlem – J.A.G. van der Steur (1907)

